

รายงานการพัฒนานวัตกรรม ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

“ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารสรุปการจัดทำนวัตกรรมเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการนำเสนอกระบวนการพัฒนา นวัตกรรมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ขึ้นนวัตกรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม” ประกอบการคัดเลือกโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน รุ่นที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2563 โดยได้รวบรวมรายละเอียดตามลำดับขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ ที่มาและความสำคัญ โมเดลการพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอนการดำเนินการ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ และภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

คณะผู้จัดทำมีความคาดหวังที่จะให้เอกสารที่จัดทำขึ้นนี้ เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธให้ยั่งยืนต่อไป หากมีข้อผิดพลาดในการดำเนินการประการใด หรือมีการกล่าวอ้างอิงข้อมูลที่ไม่ ถูกต้อง สมบูรณ์ คณะผู้จัดทำต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย และน้อมรับคำแนะนำจากท่านด้วยความเต็มใจ

คณะผู้จัดทำ

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ที่มาและความสำคัญ	
วัตถุประสงค์	3
แผนผังโมเดลนวัตกรรม	4
ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน	5
ผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ และความสอดคล้องกับข้อบ่งชี้คุณภาพที่กำหนด	7
หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในนวัตกรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”	7
ประโยชน์ที่ได้จากการทำนวัตกรรม	8
การเผยแพร่นวัตกรรม	8
จุดเด่นของนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	8
แนวทางการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม	8
รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินงาน	8
ภาพกิจกรรม	9-13
คณะผู้จัดทำ	

รายงานการพัฒนานวัตกรรมด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ชื่อนวัตกรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”

โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5 โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 5 (พ.ศ. 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5 ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการ บริหาร และ การพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา และเป็นอีกหนึ่งแนวทางการเรียนการสอนที่จะช่วยผลักดันให้เด็กสามารถพัฒนา ตามศักยภาพ เป็นคนดี คนเก่งของสังคม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยมีกระบวนการจัด การเรียนรู้ ในลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้อู อยู่ให้เห็น” การเรียนรู้ในชั้นเรียนจะเป็นลักษณะการบูรณาการหลักธรรมในการเรียนรู้ ทั้งความรู้ กระบวนการฝึกปฏิบัติ และมีการวัดประเมินผล โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะนิสัย ศรัทธา ค่านิยม มีการ จัดกิจกรรมหลากหลายและต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิต เพื่อให้เด็ก ๆ รู้จักคิดและได้ฝึกปฏิบัติเสมอๆ ให้เกิดการพัฒนา ทั้งด้านความประพฤติ จิตใจ และปัญญาไปพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกิน อยู่ ดู ฟัง ในชีวิตประจำวัน ที่มีสติสัมปชัญญะคอยกำกับ เพื่อเป็นไปตามคุณค่าแท้ของการดำเนินชีวิต โดยลักษณะโรงเรียนวิถีพุทธ จะเน้น การจัดสภาพทุกๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักพุทธธรรมอย่างบูรณาการ ส่งเสริมให้เกิดความเจริญ งดงามตามลักษณะแห่งปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ

1. สปัริสสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้
2. สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี
3. โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี
4. อัมมานุสุมปฏิตติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก

เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างบูรณาการ ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา ให้ผู้เรียนสามารถ การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น คือมีปัญหาเข้าสู่ใจในคุณค่าแท้จริงต่อชีวิต และการดำเนินการของ สถานศึกษาจะแสดงถึงการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เป็น กัลยาณมิตร เอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ด้วยวิถีวัฒนธรรมแสงปัญญา โดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็น กัลยาณมิตรในการพัฒนา

การดำเนินการโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษา เริ่มต้นจากการนำแนวทางการดำเนินงานตามอัตลักษณ์ 29 ประการ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านกายภาพ
- 2) ด้านการเรียนการสอน
- 3) ด้านพฤติกรรมครู ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียน
- 4) ด้านการส่งเสริมวิถีพุทธ
- 5) ด้านกิจกรรมประจำวันพระ

ซึ่งอัตลักษณ์ 29 ประการนั้นนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินการโรงเรียนวิถีพุทธ และเมื่อดำเนินการ ได้ครบถ้วนแล้วก็จะขอรับการประเมินเป็นโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ และก้าวสู่การขอรับการประเมินรับรอง

เพื่อเป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทานต่อไป โดยใช้รูปแบบการดำเนินโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตามตัวชี้วัด 54 ประการ ซึ่งแบ่งเป็น 4 มาตรฐาน ได้แก่

- มาตรฐานที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
- มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการ (Process)
- มาตรฐานที่ 3 ด้านผลผลิต (Output)
- มาตรฐานที่ 4 ด้านผลกระทบ (Outcome/Impact)

โรงเรียนได้เริ่มโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธ ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 และดำเนินกิจกรรมโรงเรียนวิถีพุทธ มาอย่างต่อเนื่อง จนได้รับการรับรองเป็น โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 5 (พ.ศ. 2557) ดังนั้นโรงเรียนจึงมีความพร้อม ในการที่จะขอรับการประเมินรับรอง เป็นโรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน ตามรูปแบบขั้นตอนที่กำหนดไว้ โรงเรียน ได้ดำเนินการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อประกอบการพิจารณาด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งมีองค์ประกอบอยู่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากรมีคุณลักษณะที่ดี 2) การบริหารจัดการดำเนินการอย่างมีระบบ และ 3) กายภาพและสิ่งแวดล้อม จัดอย่างรอบคอบ โดยโรงเรียนได้นำองค์ประกอบด้านที่ 1 มาใช้ในการสร้างนวัตกรรม โดยมีชื่อนวัตกรรมว่า **“ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”** เพื่อพัฒนาให้ครู บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครอง เป็นบุคคล ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมกิจกรรม บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) บริหารจัดการด้านคุณธรรมตั้งแต่วิสัยทัศน์ ต่อเนื่องจนถึงกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน รวมทั้งจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรม โดยนำหลักธรรมมาใช้เป็นแนวทางการ ปฏิบัติ คือ อิทธิบาท 4 หมายถึง ธรรมที่ทำให้เกิด ความสำเร็จของงาน ใช้วิธีดำเนินการที่มุ่งสร้างต้นแบบครูที่ดี ให้ มีวิถีชีวิตที่เป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตจริงในลักษณะ สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น บนพื้นฐานของความเป็น กัลยาณมิตร รักศิษย์เสมือนลูก และสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุ วัตถุประสงค์ ปฏิบัติศาสนกิจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปฏิบัติธรรมตามกาล มีความเชื่อมั่นและศรัทธา ในพระพุทธศาสนา ดำเนินชีวิตที่ดั่งงาม ละ เลิกอบายมุข ถือศีล 5 ครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามของสังคม

โรงเรียนดำเนินการจัดสร้างนวัตกรรมด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ชื่อนวัตกรรม คือ **“ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”** เพื่อการพัฒนาบุคลากรต้นแบบครูดีวิถีพุทธ เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการประพฤติ ปฏิบัติตน และ การทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ คือ อิทธิบาท 4 ธรรมที่ทำให้เกิดความสำเร็จในงาน โรงเรียนมุ่งเน้นกระบวนการที่พัฒนาให้ครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมกิจกรรม บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) บริหารจัดการด้านคุณธรรม ตั้งแต่วิสัยทัศน์ต่อเนื่องจนถึงกระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียน รวมทั้งจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการ เรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

เพื่อให้การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ผู้เกี่ยวข้องนำปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5 จึงได้จัดโครงการ **“ปลูกศรัทธา สร้างเสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”** ขึ้น และได้มีการ นิเทศ ติดตาม กำกับ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

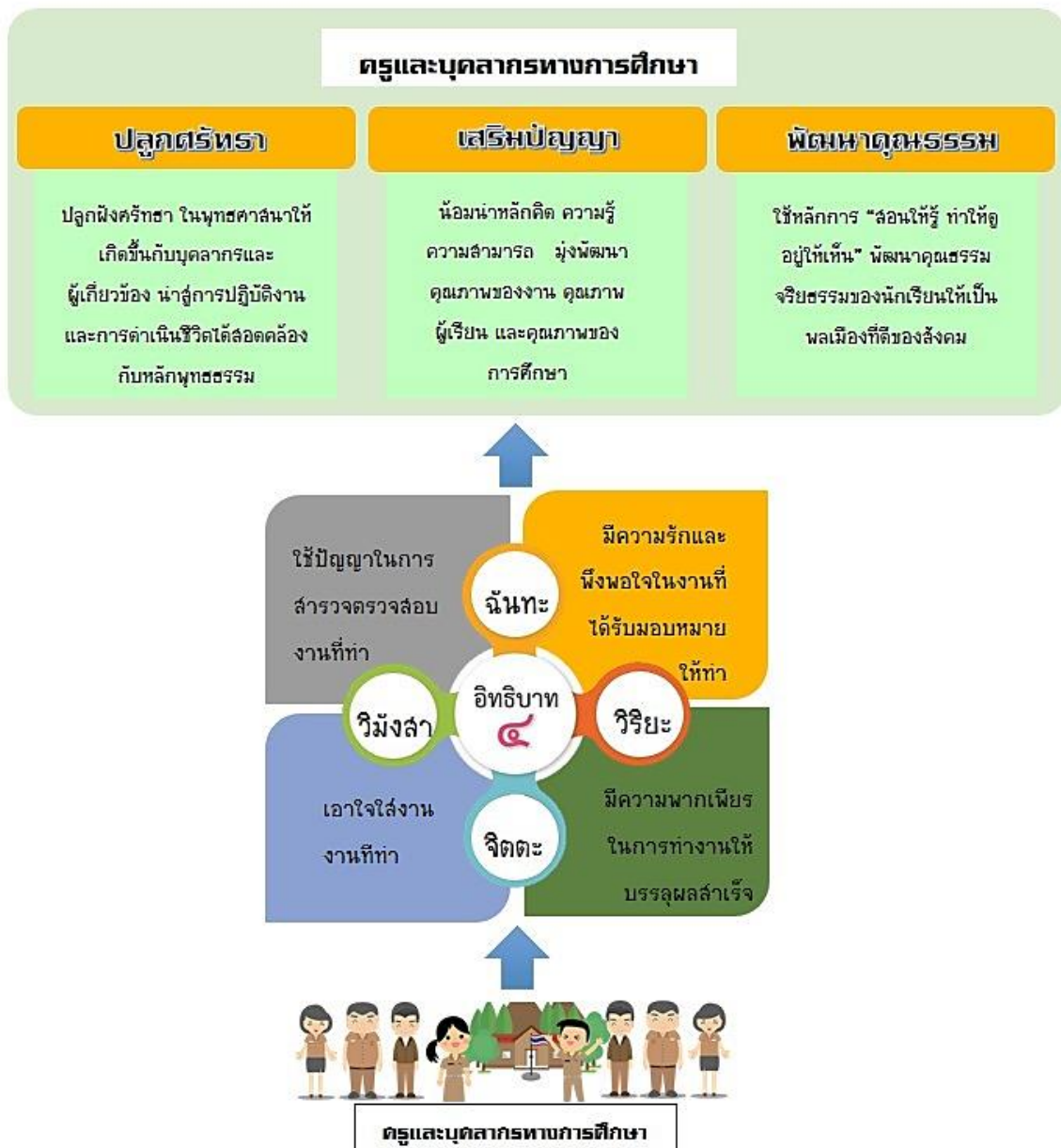
วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง รู้ เข้าใจ และใช้ชีวิตสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม
2. เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของโรงเรียนในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักสูตร สถานศึกษาและการเรียนการสอน
3. เพื่อสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อในการปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม

โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

หัวใจธรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”

แนวทางการดำเนินงานตามนวัตกรรม
“ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”
นวัตกรรมด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5 โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 5 (พ.ศ. 2557)

ขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงาน

1. การปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดแก่ครู บุคลากร

1.1 กิจกรรมปฏิบัติธรรมในโอกาสต่าง ๆ (บ ว ร) เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนนำคณะครู บุคลากร และนักเรียน ร่วมปฏิบัติธรรม เช่น ค่ายวิถีพุทธวิถีธรรม อบรมปฏิบัติธรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากคณะครู บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี มีนักเรียนและครูเข้าร่วมกิจกรรมทุกปี

1.2 กิจกรรมต้นแบบครูดี โรงเรียนได้สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนได้พัฒนาตนเอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น การยืมให้ไว้ทักทายกันของครู ครูร่วมกิจกรรมทำบุญ ฟังเทศน์ ปฏิบัติธรรม กิจกรรม สอนสามเณรภาคฤดูร้อน ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับคณะสงฆ์และชุมชน ฯลฯ จากการสนับสนุนส่งเสริมทำให้ครูและบุคลากรเป็นผู้ที่มุ่งมั่นในการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เป็นผู้เสียสละ ดูแลและปลูกฝังคุณธรรม ให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง ร่วมรับฟังปัญหาและร่วมกันแก้ไขจนผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ โดยใช้พื้นฐานด้านจิตใจ ที่มีเมตตา กรุณา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน อุทิศเวลาเพื่อนักเรียน โรงเรียนได้ยกย่องโดย คัดเลือกครูดีรับรางวัลครูดีเด่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙ รางวัลครูดีไม่มีอบายมุขเป็นประจำ ทุกปี

1.3 กิจกรรมจิตอาสา โรงเรียนได้สนับสนุนและสร้างเสริมนักเรียนให้เป็นผู้มีจิตเมตตา เสียสละ มีจิตบริการ อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสังคม โดยมีคณะครูเป็นที่ปรึกษาและดูแลการปฏิบัติกิจกรรมตลอดระยะเวลาการดำเนินการ เพื่อให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนช่วยเพื่อน พี่สอนน้อง สำหรับกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ปลูกป่า บริจาคโลหิต ช่วยเหลืองานของวัดและชุมชนในโอกาสต่าง ๆ

1.4 กิจกรรมสวดมนต์และอบรมคุณธรรม โรงเรียนจัดให้นักเรียนทุกคนสวดมนต์และอบรมคุณธรรม จากครูพระวิทยากรทุกวันอังคาร มีครูที่ปรึกษาให้การอบรมคุณธรรมในด้านต่าง ๆ มีการยกย่องชมเชยนักเรียน ที่ประพฤติปฏิบัติดีหน้าเสาธงหรือในหอประชุมเพื่อให้เกิดกำลังใจในการทำความดี นอกจากนี้ได้จัดให้มีกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) ทุกเช้าเพื่อให้นักเรียนได้พบครูที่ปรึกษาพูดคุยสร้างความเข้าใจในตนเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ควรปฏิบัติ รวมถึงการบูรณาการหลักธรรมคำสอนในดำเนินชีวิตของนักเรียน

1.5 กิจกรรมระบบดูแลนักเรียน โรงเรียนจัดให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนได้พบผู้ปกครอง ร่วมรับฟัง และปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดูแลนักเรียนทุกด้าน ครูร่วมกับผู้ปกครองร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนและ ร่วมมือกันดูแลนักเรียนให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ เช่น จัดหาทุนการศึกษา ทุนปัจจัยพื้นฐาน ดูแลพฤติกรรมของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง การจัดติวเข้มสำหรับนักเรียนชั้น ม.3,ม.6 จัดหารถรับ-ส่งนักเรียนไปสอบ O-Net ติดตามนักเรียนที่ติด “0” “ร” จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ ฯลฯ

1.6 กิจกรรมเรียนธรรมศึกษาและสอบธรรมสนามหลวง โรงเรียนได้จัดให้ครู บุคลากรและนักเรียนได้เรียนธรรมศึกษากับคณะสงฆ์อำเภออุ้มทองและสอบธรรมสนามหลวงเป็นประจำทุกปี ครู บุคลากรและนักเรียนได้เรียนหลักพุทธธรรมจากพระสงฆ์ที่เป็นผู้รู้ธรรมะโดยตรง ชักถาม แก้ข้อสงสัย และสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทุกปีจะมีครู บุคลากรและนักเรียนสอบได้นักธรรมตรี นักธรรมโท และนักธรรมเอกจำนวนมาก

2. การปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม

กำหนดแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกาศให้สาธารณะได้ทราบ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของโรงเรียน นำไปสู่หลักสูตรสถานศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

2.1การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน จากวิสัยทัศน์และพันธกิจโรงเรียนได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้กลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรมมีรายวิชาพระพุทธศาสนาให้นักเรียนได้เรียนตั้งแต่ระดับชั้น ม.1-6 ทุกภาคเรียน มีพระสงฆ์จากวัดไผ่โรงวัวเป็นวิทยากร ส่วนกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้บูรณาการ หลักพุทธธรรมในแผนการสอนทุกรายวิชา สอนให้นักเรียนมีเหตุผล ใช้หลักพุทธธรรมในการประเมินผล เช่น นักเรียนจะทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จต้องมีอิทธิบาท 4 ฯลฯ ครูผู้สอนจะบูรณาการหลักพุทธธรรมในชั่วโมงสอนด้วยทุกครั้ง เช่น อบรมคุณธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความมีน้ำใจ ความมุ่งมั่น อดทน ฯลฯ

2.2การประสาน (บ ว ร) สร้างคนดีสู่ชุมชน โรงเรียนได้จัดให้มีการประชุม 3 ฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยเชิญตัวแทนครู ผู้ปกครอง และพระสงฆ์ (วัด) ร่วมปรึกษาหารือแนวทางในการจัดโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียน มีการระดมสมอง เสนอแนวคิดในมุมมอง ต่าง ๆ และได้ข้อสรุปเป็นโครงการที่ปฏิบัติร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย เช่น ค่ายวิถีพุทธวิถีธรรม สอนสามเณรภาคฤดูร้อน ร่วมกิจกรรมงานบุญของวัดและชุมชน เช่น งานกฐิน ผ้าป่า งานประจำปี ฯลฯ รวมทั้งสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์และทุนทรัพย์ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ

3. การจัดบรรยากาศของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น”

ได้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมดังนี้

3.1กิจกรรมพัฒนาอาคารสถานที่ โรงเรียนได้จัดให้มีพระพุทธรูปประจำโรงเรียน และพระพุทธรูปทุกห้องเรียน จัดให้มีป้ายนิเทศ คติธรรม ตามมุมต่าง ๆ ของห้อง นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดให้มีห้องพระพุทธศาสนาไว้สำหรับเรียนวิชาพระพุทธศาสนา จัดบรรยากาศให้เหมาะกับการเรียน เช่น มีตู้พระไตรปิฎก ธรรมมาศ ป้ายนิเทศ ชิ้นงาน ผลงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งมีรางวัลต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ชื่นชมกับผลงานของโรงเรียน นักเรียนที่มีความสามารถด้านคุณธรรมจริยธรรม และเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียนรุ่นต่อไปในการทำความดี

3.2กิจกรรมเขตพื้นที่รับผิดชอบ เนื่องจากโรงเรียนมีพื้นที่ พื้นที่ 40 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวาภายในบริเวณโรงเรียนมีต้นไม้จำนวนมาก จึงมีความร่มรื่น มีร่มไม้อยู่รอบโรงเรียน การดูแลและการทำความสะอาดได้มอบหมายให้นักเรียน ครูและบุคลากรของโรงเรียนรับผิดชอบเขตพื้นที่ที่กำหนดให้ นักเรียนจะทำความสะอาดพื้นที่ทุกเข้า มีครูที่ปรึกษาคอยดูแล มีการมอบรางวัลให้ห้องเรียนที่ทำความสะอาดเขตพื้นที่ได้สะอาดที่สุด

3.3กิจกรรมต้นไม้พูดได้และระเบียบธรรม โรงเรียนได้จัดให้มีป้ายพุทธสุภาษิต คติธรรมติดตามต้นไม้ในบริเวณโรงเรียน นอกจากนี้ยังติดป้ายพุทธสุภาษิต คติธรรมแปลเป็นภาษาอังกฤษติดตามระเบียบทางเดินอาคาร เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้สำนวนในภาษาอังกฤษ และได้ข้อคิดเตือนใจในการทำ ความดี

3.4 กิจกรรมโรงเรียนปลอดยาเสพติด โรงเรียนได้ดูแลครู บุคลากร และนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อายุมข สิ่งมอมเมาทุกชนิด โดยมีการตรวจสอบสารเสพติดในปัสสาวะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีเครือข่ายผู้ปกครองที่ช่วยดูแลความประพฤติของนักเรียน ร่วมมือกับสถานีตำรวจภูธรตำบลบางตาเถร ผู้ใหญ่บ้านในเขตบริการของโรงเรียน ในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง คณะครูดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ปรึกษาผู้ปกครอง ร่วมแก้ไขปัญหา ส่งผลให้โรงเรียนได้รับรางวัลโรงเรียนดีไม่มีอบายมุข ประจำปีการศึกษา 2563

ผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ และความสอดคล้องกับข้อบ่งชี้คุณภาพที่กำหนด

จากการดำเนินงานตามนวัตกรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม” ที่ผ่านมาส่งผลให้บุคลากรของโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5 ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ มีความสุข มีหลักธรรมที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ นั่นคือ หลักอิทธิบาท 4 ที่สอดคล้องกับหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา และเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม รู้เท่าทันโลกที่เปลี่ยนแปลง สร้างสังคมที่ดีมีคุณภาพ จนได้รับรางวัลครูดีเด่น รางวัลครูดีไม่มีอบายมุขหลายปีติดต่อกัน

หลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่นำมาใช้ในนวัตกรรม “ปลูกศรัทธา เสริมปัญญา พัฒนาคุณธรรม”

อิทธิบาท 4

ฉันทะ	พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
วิริยะ	เพียรประกอบสิ่งนั้น
จิตตะ	เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น ไม่วางธุระ
วิมังสา	หมั่นตรិตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น

อธิบาย

อิทธิบาท แปลว่า คุณเครื่องให้สำเร็จตามประสงค์ หมายถึง ทางให้ถึงความสำเร็จ หรือปฏิบัติแห่งความสำเร็จ ผลตามที่มีงหมาย มี 4 อย่าง คือ

1. ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น หมายถึงพอใจในหน้าที่การงานที่ทำเช่น นักเรียนรักการเรียน ครูรักการสอน เป็นต้น และพอใจทำความดี เป็นคุณธรรมอันสำคัญเบื้องต้น ผู้ปรารถนาความเจริญก้าวหน้าพึงทำให้เกิดมีในตน เพราะถ้าขาดคุณธรรมข้อนี้แล้ว แม้จะมีปัจจัยภายนอกสนับสนุนมากก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้

2. วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น หมายถึง เพียรพยายาม กล้าที่จะลงมือทำ ขยันทำการงาน หรือขยันทำความดี คุณธรรมข้อนี้เป็นเครื่องพยุความพอใจไม่ให้ทอดทิ้งในการทำงาน เพราะการทำงานทุกชนิดมักจะง่ายตอนคิด แต่มักจะติดตอนทำ จึงจำเป็นต้องใช้ความเพียรพยายามเรื่อยไปจนกว่าจะสำเร็จผลที่ตั้งเป้าหมายไว้

3. จิตตะ เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วางธุระ หมายถึง เอาใจใส่ในงานที่ทำ ทำงานด้วยความตั้งใจจดจ่อกับงานที่ทำ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ไม่ทอดทิ้งงาน

4. วิมังสา หมั่นตริตรอง พิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น หมายถึง การใช้ปัญญาพิจารณาสอดส่อง เที่ยบเคียง เปรียบเทียบ ทั้งเหตุ ทั้งผล ในการทำงานต่าง ๆ ที่ทำมาแล้ว คือย้อนกลับไปดูว่าตนได้ทำเหตุ คือได้ปลูกฉันทะ ใช้วิริยะ ได้ตั้งจิตตะ ในการทำงานนั้น ๆ ไว้มากน้อยเพียงใด แล้วได้ผลเท่าไร ถ้ายังไม่ดีก็ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ที่มา : หลักสูตรธรรมศึกษา ชั้นตรี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557 พิมพ์ครั้งที่ 1. คณะสงฆ์และรัฐบาล.

กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย. 2558, หน้า 31.

ประโยชน์ที่ได้จากการทำนวัตกรรมการ

1. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมใช้ชีวิตอย่างมีความสุข
2. เกิดเอกลักษณ์ของโรงเรียน เป็นโรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางวิถีพุทธ
3. มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องต่อเนื่อง
4. โรงเรียนสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข
5. ผู้ปกครองและชุมชนส่งบุตรหลานมาเรียนเพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม

การเผยแพร่นวัตกรรม

1. เผยแพร่ใน website โรงเรียน
2. วารสารของโรงเรียน

จุดเด่นของนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

1. เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อเนื่อง
2. เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อ บ้าน วัด โรงเรียน สร้างคนดีสู่ชุมชน

แนวทางการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม

มีการต่อยอดแนวทางการดำเนินงานในอนาคตด้วยการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้หลากหลายและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันด้วยวิถีแห่งธรรม นำมาซึ่งการปฏิบัติงาน การดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักพุทธธรรม มีความรักในงานที่ทำ ปรารถนาดีต่อองค์กร พร้อมทั้งจะพัฒนานักเรียน พัฒนาการศึกษาค้นคว้าสังคมและประเทศชาติต่อไป

รางวัลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

1. โรงเรียนคุณธรรมระดับ 2 ดาว “กิจกรรมโรงเรียนดีต้องมีที่ยืน” ปีการศึกษา 2562
2. โรงเรียนดีไม่มีอบายมุข ประจำปีการศึกษา 2563

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 1 ผู้บริหารนำครูสวดมนต์และสงบนิ่งทุกครั้งก่อนประชุม

ภาพที่ 2 การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพที่ 3 ผู้บริหารและคณะครูร่วมกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอ
และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวพุทธธรรม

ภาพที่ 5 การเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่จนได้รับรางวัลยกย่องชมเชย

ภาพที่ 6 บรรยากาศการเรียนการสอนด้วยกลยานมิตร “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น”

ภาพที่ 7 ครูมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านความอ่อนน้อมถ่อมตน ใช้วาจาอ่อนหวาน และมีจิตใจกรุณาต่อศิษย์

ภาพที่ 8 คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง
แล้วร่วมกิจกรรมร่วมกับชุมชนภายนอก(บ ว ร)

ภาพที่ 9 ครูและบุคลากรทุกคนมีความเสียสละและเอาใจใส่ ดูแล เยี่ยมบ้านนักเรียน

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการอำนวยการ

1. นายพนตล คำเรียง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5
2. นางสาวต๋องใจ กรุดประพันธ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
3. นางนารี สร้อยสม	ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการและบุคคล
4. นายมนตรี อวชัย	ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป
5. นางนงนุช สวัสดิผล	ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน
6. นายสันธิติ รัตนโฆสิต	ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน

คณะกรรมการจัดทำนวัตกรรม

1. นางสาวต๋องใจ กรุดประพันธ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
2. นางนงนุช สวัสดิผล	ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน
3. นางวรรณภา จันทร์บ่อน้อย	ครู
4. นางสาวณัฐศิมา กิจโอสถ	ครู
5. นางสาวณัฐญา สงสัย	พนักงานราชการ
6. คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 5	

